

JUDr. Daniel Patěk, Ph.D.
Katedra obchodního práva
PF UK

Posudek k rigorózní práci Mgr. Renaty Řehákové
na téma „Vklad do základního kapitálu společnosti s ručením omezeným“

Rozsah práce: 97 stran (navzdory tomu při přepočtu znaků práce naplňuje požadavek 100 stran)

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Ačkoliv problematika vkladu v současné době nenabízí mnoho otázek, jež by byly předmětem doktrinálních sporů nebo judikatorního řešení, ve spojení s institutem základního kapitálu a blížícím se přijetím zákona o obchodních korporacích se rozhodně jedná o téma aktuální.

2. Náročnost tématu (teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, použité metody).

Střední náročnost tématu je dána relativní uceleností úpravy a dostatečným zpracováním v teorii.

3. Kritéria hodnocení práce:

A. Splnění cíle práce

Autorka si dala za cíl: detailně rozebrat různé aspekty vkladů, předložit popis budoucí úpravy a pomocí komparace a odkazů na budoucí úpravu poukázat na klady, zápory a řešení dosud sporných či neřešených otázek (str. 8). Naplnit tohoto cíle se autorce v zásadě podařilo, byť text jen v omezeném rozsahu obsahuje vlastní analýzu předložených problémů nebo vlastní názory dosažené na základě provedené syntézy zjištěných poznatků.

B. Samostatnost při zpracování tématu

Při zpracování tématu se autorka důsledně vyjadřuje k řešeným právním otázkám, byť tak často činí prostým příklonem k určitému názoru bez jeho dalšího argumentačního rozvinutí.

C. Logická stavba práce

Systematika práce tak, jak byla nastíněna v obsahu na str. 4 byla řádně zvolena. Snad jen jako drobnou poznámku mohu uvést, že právo společníka na přednostní převzetí vkladu a povinnost společníka převzít uvolněný podíl patří spíše do oddílu 4 (Vklad jako závazková povinnost), nikoliv do oddílu 5 (Vklad jako součást základního kapitálu) kapitoly 2. Vhodné by též bylo zkrácení obecného úvodu (kapitola 1).

Bohužel však musím konstatovat, že nejvýraznější vadou práce je naprostá nedůslednost v překládání jednotlivých závěrů, kdy autorka nerespektuje zvolenou systematiku a uvádí dílčí závěry v kapitolách, do nichž obsahově nenáleží. Navíc velmi často předkládá některý závěr opakovaně (problém duplicity). Mnohé otázky tak jsou řešeny na více místech, přičemž některé závěry se opakují a některé jsou pak uvedené jen na některém místě, díky čemuž pak takový institut není zpracován komplexně.

Autorka navíc příliš často zkoumá určitou problematiku u všech forem českých obchodních společností, aniž by toto bylo potřebné pro zpracování vlastního tématu nebo aniž by to bylo vhodně využito pro bližší rozbor problematiky společnosti s ručením omezeným.

Výše uvedené lze demonstrovat takto:

- Autorka často v textu argumentuje pravidly Druhé směrnice, přičemž až při několikáté zmínce (str. 35) uvádí, že tato směrnice na společnost s ručením omezeným nedopadá. Navíc se obecně nezamýšlí nad touto širší implementací směrnice do obchodního zákoníku.
- Zcela mimo téma je rozbor práva společníka na informace o společnosti představující její obchodní tajemství (str. 23).
- Již v průběhu kapitoly 2 (Vklad) autorka vhodně a průběžně komparuje s návrhem zákona o obchodních korporacích. Takřka zbytečná proto je kapitola 3, která uvádí obecná východiska tohoto zákona a koncepční a konkrétní změny, které přináší – a to navíc bez odkazů na konkrétní paragrafy.
- Mnohé informace se opakují: výhody právní formy společnosti s ručením omezeným pro společníky, správa vkladu, možnost vkladu v cizí měně (dvakrát a rozporně řešena).
- V kapitole 2.1 (Pojem vkladu) je již pojednáváno o předmětu vkladu a vkladové povinnosti, přičemž tyto informace se pak objevují (opakují) i v navazujících kapitolách. O oceňování vkladů znalcem je částečně pojednáno již v kapitole věnované nepeněžitým vkladům, ačkoliv je tato problematika zpracována i v samostatné kapitole Oceňování vkladu.
- Opakovaně se autorka zabývá možnostmi kombinovat vklad peněžitý a nepeněžitý.
- Kapitalizace pohledávek je popsána nebo alespoň zmíněna na str. 39, 41, 49 a násl., 87 a 93.

D. Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací

Autorka k vypracování textu použil dostatečný počet pramenů v českém jazyce (a dva německé). Práce s literaturou včetně způsobu citací odpovídá (s níže uvedenými výjimkami) požadavkům kladeným na odborný text, jakým je rigorózní práce.

Často je v textu odkazováno na judikaturu, judikatorní závěry, názory teorie, aniž by bylo jasně citováno z konkrétního zdroje (zdrojů) – str. 25, 29, 31, 33 (dotaz ČR na ES), 38 a 52.

V případě kolektivních děl by též bylo vhodnější uvádět i konkrétního autora citované myšlenky.

E. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Autorka vyčerpávajícím způsobem zpracovala téma co do jeho šíře. Vzhledem k nevhodné systematické samotného textu a nepřiměřenému zpracování i dalších forem obchodních společností však bylo analytické zpracování textu příliš potlačeno. V tomto směru by bylo možná vhodné uvažovat o provedení komparace s jinou národní úpravou.

Práce zcela opomíjí úpravu v § 59a – 59c obch. zák., a to navzdory tomu, že je na str. 64 stručně zmíněna novela Druhé směrnice.

F. Úprava práce (text, grafy, tabulky)

Úprava práce je standardní. Text neobsahuje žádné grafy ani tabulky.

G. Jazyková a stylistická úroveň

Jazyková a gramatická úroveň textu odpovídá standardům diplomové práce, snad jen s výjimkou užívání příliš dlouhých odstavců, které někdy přesahují jednu stránku (např. str. 23, 59, 67, 68).

4. Případné další vyjádření k práci:

Předložený text též trpí značným množstvím nepřesných či nesprávných tvrzení. Například:

- str. 15 – „nechtějí ručit osobně a neomezeně“
- str. 18 – společník jednočlenné společnosti: „jednotlivec zde neručí svým majetkem, jako je tomu u podnikání fyzické osoby“.
- str. 20 – „Ze zápisu je tedy možné jednočlennou společnost bez obtíží poznat“ – pozor na deklaratorní povahu zápisu v obchodním rejstříku
- str. 24 – SRO: „V této formě nelze založit např. pojišťovnu či banku.“
- str. 26 – návrh ZoOK: „již neukládá ani minimální výši povinně tvořeného základního kapitálu“
- Z čeho lze dovodit přípustnost dluhopisů, směnek a šeků jako nepeněžitých vkladů?
- str. 33-34 – Jmenování znalce soudem: „Nejedná se o rejstříkové řízení a obecná ustanovení OSŘ se zde proto nepoužijí“
- str. 40 – „práva věcná, jako jsou například věcná břemena“
- str. 42 – „automaticky vkládají taktéž závazky, které jsou součástí podniku“
- str. 50 – možnost započtení vůči právu společnosti na splacení vkladu – „pouze za existence společnosti, a to jako regresní nárok z titulu splnění ručitelského závazku za dluhy společnosti...“.
- str. 53 – „... při vystoupení společníka ze společnosti bez jeho právního nástupce se základní kapitál o jeho vklad sníží“.
- str. 69 – „dle ústavního nálezu“
- str. 77 – „Cenné papíry jsou považovány za věci movité“
- str. 74 – odkaz na vyhlášku č. 190/1996 Sb. zrušenou vyhláškou č. 26/2007 Sb.

5. Přípomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:---

6. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě:

Lze konstatovat, že s ohledem na nedostatečnou systematiku práce a přílišný počet obsahově nesprávných či nepřesných tvrzení autorka v předložené práci dosud neprokázala svou schopnost samostatné tvůrčí činnosti a hlubší znalosti ze zpracovávané problematiky, a tedy práci nelze doporučit k obhajobě. Proto navrhuji její vrácení k přepracování.

V Praze dne 20. 2. 2012

JUDr. Daniel Patěk, Ph. D.

konzultant rigorózní práce